

Tale til samråd om Klimarådets *Statusrapport 2023* den 30. marts 2023

[Intro]

Tak for ordet, og tak for spørgsmålene.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at jeg er rigtig glad for Klimarådet, dets arbejde og Statusrapport 2023. Det er en vigtig del af Klimaloven, at der hvert år tages stilling til, hvor tæt vi er på at nå de politiske mål, vi har sat os.

Det er også en kærkommen lejlighed til at debattere, hvordan vi på den bedste måde når vores fælles klimamål. Det er jo en meget bred kreds af partier, der står bag 70 pct.-målet.

[Regeringen har skitseret en vej mod 2030-målet]

Klimamålet i 2030 er ambitiøst. Det var vi alle enige om, da et bredt flertal i Folketinget indgik aftale om klimaloven for lidt over tre år siden. Jeg var ikke i politik dengang, men jeg synes også, det var ambitiøst dengang. Partierne var enige om, at vejen dertil var svær, risikofyldt og ville kræve omfattende tiltag og beslutninger.

Jeg hæfter mig derfor også ved, at Klimarådet for første gang anerkender, at regeringen nu har anvist, hvordan samtlige reduktioner skal findes frem mod 2030.

Klimarådet skriver i sin rapport – og jeg citerer:

”Regeringen har nu på et overordnet plan skitseret en vej for at opfylde 2030-målet. Hvor der tidligere har været væsentlige huller i den plan, der skal få os i mål, anviser det nye regeringsgrundlag sammen med de seneste års politiske aftaler, hvordan samtlige reduktioner skal findes. Det er positivt.”

Citat slut.

Center
CVS

Team
KTP

Dato
31. marts 2023

J nr. 2023-1746

/ MOEGT / BODBA

[... men vejen er ikke anskueliggjort]

Det kunne så få én til at tro, så er "the job over". Men så god er verden ikke.

Men vi er ikke i mål endnu. Klimarådet vurderer også, at der på nuværende tidspunkt er for høj risiko for, at vedtagne politiske aftaler og den nuværende regerings planer ikke bringer Danmark i mål.

Det er noget, vi tager meget alvorligt, og som jeg anerkender.

Når det er sagt, så har jeg svært ved at forestille mig, at der var nogen i Folketinget, der i foråret 2020 - da man vedtog Klimaloven - havde en forventning til, at vi blot tre år senere ville være et sted, hvor der slet ikke ville være nogle bump eller risiko på vejen mod 2030. Opgavens størrelse taget i betragtning. Sådan læser jeg faktisk heller ikke Klimaloven.

For det er helt åbenbart, at vi ikke er i mål, og at der de kommende år fortsat skal træffes yderligere svære beslutninger for at fjerne risikoen helt.

Det er derfor positivt, at Klimarådet ser regeringens planer efter i sømmene. Det er deres opgave. Men nye teknologier, nye politiske tiltag vil altid være forbundet med risici, indtil de er realiseret.

[Landbrug, CCS og grøn skat]

Som sagt anerkender jeg fuldt ud, at Klimarådet fremhæver en række risici. Det gør de særligt i forhold til landbrugsafgiften, realisering af landbrugsaftalen, CCS og effekten af en grøn skattereform for industrien.

Hvad angår landbruget, så er det en kompliceret opgave at lave en afgift. Af respekt for både erhvervet og klimaet, de balancerende hensyn i klimaloven, er det derfor vigtigt med

et solidt fagligt grundlag, så vi kan træffe en klog og langsigtet beslutning.

En afgift for landbruget skal overholde klimalovens guidende principper herunder bæredygtig erhvervsudvikling og dansk konkurrencekraft. De balancerede principper glemmes ofte i den offentlige debat. Derfor afventer vi ekspertgruppens anbefalinger. Men en ting er sikkert. Der kommer en afgift.

Når det gælder CCS, så mener Klimarådet, at det store fokus på CCS er risikofyldt, da teknologien i Danmark endnu er uprøvet.

Jeg anerkender, at der er risici forbundet med CCS, og dem skal vi have reduceret. Derfor vil regeringen nøje følge udviklingen i CCS og tage bestik af, om de besluttede tiltag er tilstrækkelige.

Vi kommer ikke i mål uden CCS. En teknologi som FN's klimapanel betragter som afgørende. Jeg synes derfor, at det ville være interessant at høre fra dem, der mener, at regeringen fokuserer for meget på CCS i sin klimaindsats.

Hvordan forestiller de sig, at vi i stedet kan opnå 3,2 mio. tons CO₂-reduktion i 2030, som CCS skal levere?

Jeg vil godt prøve at illustrere med et enkelt eksempel – hvad 3,2 mio. tons svarer til i 2030, hvis det ikke er fra CCS. Lad os nu fx forestille os, det skulle tages fra vejtransporten. Her vil det kræve, at vi skrotter ca. 1,3 mio. fungerende fossile personbiler i 2030, svarende til mere end halvdelen af den forventede bilpark i 2030. Det er også en sjat.

Umiddelbart synes jeg ikke CCS – hvis jeg må sige det sådan – lyder så dumt. Jeg ser det som et vigtigt tiltag mod

2030. Og jeg har også noteret mig, at en række organisationer, herunder Concito, peger på det som et vigtigt instrument, der skal virke også efter 2030.

Når det gælder effekten af den grønne skattereform, så er Klimarådet usikre på, om CO₂-afgiften på industrien vil give den reduktion på 2,5 mio. ton i 2030, som regeringen anslår.

Vi indfører med den grønne skattereform en CO₂-afgift, der giver virksomhederne et stærkt incitament til at omstille sig.

Vi genbesøger aftalen i 2023, 2026 og 2028, og der er dermed taget højde for, at skattereformen indeholder usikkerheder, og det er selvfølgelig noget, vi vil holde skarpt øje med.

[Forpligtigelser i EU og internationalt]

Klimarådet peger på, at Danmark ikke umiddelbart forventes at kunne leve op til forpligtigelserne i byrdefordelingsaftalen og LULUCF-forordningen. Det er forbundet med en række usikkerheder og antagelser, hvor vi også må afvente en opdateret fremskrivning i slutningen af april.

Indfrielsen af forpligtelserne skal ses i sammenhæng med indfrielsen af landbrugsaftalen, opfølgningen på ekspertgruppens anden delrapport og genbesøget af vejtransportaftalen.

Det er positivt, at Klimarådet sætter fokus på vores internationale mål. For europæisk og global klimapolitik har stor betydning for dansk klimapolitik.

Og her skal vi huske; Danmark er med til at presse europæiske og globale ambitioner i vejret.

Vi arbejder for et ambitiøst 2040-klimamål i EU og en klima- og energipolitik, der bidrager til EU's uafhængighed af russisk fossil energi.

Når det kommer til vores internationale indsats, baner vi vejen for, at andre lande kan nå deres klimamål ved bl.a. at indgå energisamarbejder.

Vi gør det, selvom vi ved, det stiller øgede krav til os selv.

[Klimarådets anbefalinger og opstilling af regeringens fremtidige klimapolitiske initiativer]

Jeg er langt hen ad vejen enig i med Klimarådet anbefalinger, og derfor er regeringen også allerede i gang med at følge op og på vej med endnu mere.

Vi vil træffe de nødvendige beslutninger for at sikre en grundig implementering af allerede indgåede grønne politiske aftaler, så vi kommer i mål. *[Anbefaling: Implementering]*

Vi vil træffe de nødvendige politiske beslutninger for at indfri 2025-målet. *[Anbefaling: 2025-indsats]*

Vi vil fremlægge et forslag til klimaafgift på landbruget, når Ekspertgruppen for en Grøn skattereform har fremlagt sine konklusioner. *[Anbefaling: Regulering af landbrugets udledninger]*

Vi er i gang med at forhandle vilkårene for Danmarkshistoriens største udbud af 9 GW havvind til etablering inden 2030. Vi er enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra sol- og landvind frem mod 2030. *[Anbefaling: Tilstrækkeligt med grøn strøm]*

Desuden har vi netop lanceret en national energikrisestab (NEKST), der skal identificere barrierer, så vi kan accelerere udbygningen af sol og vind på land og udfase gasfyr. *[Anbefaling: Udfasning af gasfyr]*

Vi vil sætte skub i grønne brændstoffer. Der er aftalt PtX-udbud, og det er målrettet produktion af grøn brint. Samtidig har Danmark netop indgået en aftale med Tyskland, som skal understøtte, at vi får etableret brintinfrastruktur mellem Danmark og Tyskland. *[Anbefaling: Prioritering af kulstoffri Power-to-X]*

Vi vil i år evaluere bæredygtighedskravene for biomasse i tråd med den politiske aftale. *[Anbefaling: Biomasse med omtanke]*

Dertil ønsker vi at hæve ambitionerne for Danmarks klimaaftryk i verden ved at opstille et mål for den globale klimaeffekt fra dansk eksport og undersøge konsekvenserne ved at opsætte et mål for klimaaftrykket af dansk forbrug. *[Anbefaling: Reduktion af klimaaftryk fra forbrug herunder fødevarer]*

[Outro]

Jeg tager Klimarådets vurdering meget alvorligt, og jeg anerkender, at der vil være risici på vejen til 2030.

Jeg forventer sågar, at Klimarådet også vil kunne pege på nogle risici, når de udgiver deres næste rapport. Den politiske opgave er løbende, at minimere risici.

Det er også derfor, vi nu øger tempoet i den grønne omstilling og vil have et meget skarpt fokus på at implementere og indgå nye aftaler, hvor det er nødvendigt.

Til september vil regeringen fremlægge sin vurdering af anskueliggørelsen i *Klimaprogrammet 2023*. Det glæder jeg mig rigtig meget til.

Ligesom jeg glæder mig til at tage debatten i dag. For det er hamrende vigtigt at få diskuteret, hvordan vi når vores klimamål og får skabt et grønt og stærkt Danmark.

Jeg kan ikke love danskerne, at det bliver hverken let, uden omkostninger og slet ikke, at arbejdet kan gøres færdigt med et snuptag. Der er ingen genveje. Vejen til 70 pct.-målet er fuld af bump, men vi skal i mål. Og det kommer vi.

Jeg håber, at vi kan finde de gode løsninger i fællesskab, og jeg ser frem til samarbejdet i Folketinget.

Tak for ordet.